

KOIVISTON viesti

Nro 4 Huhtikuu 2018

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

Tiijät sie?

Mie luulen, et kyl meist jokahine o lukent Raamatu kertomukse Taavitist ja Koljatist. Näijjä kahe taisteluu ko voip käyttää vähä mones asjas vertauskuvaan piene ja suure välisist kiistoist puhuttaes. Tul nyt mielee, ko maailmas o täl hetkelkii mänös samallaisii kiistoi vähä joka ilma-suunnal. Ja vastha myö tääl kotimaaski muisteltii talvisova päättymist ja joieki mielest Moskova ”pakkorauhaa”. Silloko Suomal ei olt ennää ees omatekosta linkooka, niiko Taavivil Koljati ees.

Ko riitaa tulloo, ni kyl ihmine ain keksii jottai ”kättä pitempää”. Tuskimpa kukkaa koittais kaataa kaupungi muurei, niiko israelilaiset Joosua Nuni poja johol Jerikos - seitsemä torve töräyksel. Roomalaiset jo käyttiit kata-pulttii, mil murretti muurit kaupunkei vallattaes. Vois sanna, et kyl sota keinot keksii. Otettii käyttöö tykit. Enstai taottii höyry voimakävyi, sit kiinalaiset keksii ruuvi, ja sej jälkee alkoki tapahtuu. Enstai valettii ronsisii, sit rautasii ja aina painavampi. Tykeist tehti nii painaviks, et niitä pit kulettaa paikast toisee enstai hevosvoimal, sit junil ja autoil.

Mie veikkaan, et aika moni suomalaisenkii tietää ainaki yhe tyki nime: Paksu-Pertha. Se ol saksalaine ensmäse maailmasova aikane pulska 420:ä millimetri tykki. Varhasemmil tykeil ammuttii kivikuulii. 1400-luvu Pumbart von Steyr’il ammuttii 690 kilo kivikuula aina 600:a metri päähä. Se haittapuol siin ol, et se kuula saattoki halera jo laukastaes, ja siin ol sit ampuja itseki vaaras. Venäläine n.s. Tsaari kanuuna ol suunnillee 6 m pitkä ja kokoluokkaa 890 mm. Sil ammuttii kuiteskii vaa kerra joitai vuosii Akrikola kuolema jälkee, ko siihe ilmesty het putkee särö. Kaikist suurkaliiprisemma (914 mm) tyki kehittiit amerikkalaiset 40-luvul Japanii suunniteltuu maahyökkäystä vast. Hyö nimittiit sitä Pikku-Taavitiks.

jatkuu sivulla 6

Suomen Koivisto-Seuran vuosikokous ja talvijuhla

Koivisto-Seuran vuosikokous ja talvijuhla pidettiin 17.3.2018 Turun Karjalatalolla.

**Teksti Sakari Salokannel
Kuvat Jorma Kallonen**

Vuosikokous sujui hyvin esityslistan mukaisesti, eikä Koivisto-Seuran toimintaan ole odotettavissa suuria muutoksia tulevan vuoden aikana. Ainoa muutos esityslistaan oli Koiviston sankarihautahankkeen käsittely kokouksessa, ei vuosikokousta seuranneessa talvijuhlassa.

Vuoden 2017 tilinpäätös jäi 6 547,77 euroa alijäämäiseksi, mikä selittyy pääosin sankarihautahankkeen kuluilla. Myös Koiviston Viestin ilmoitustuotot jäivät odotettua alhaisemmiksi. Vuonna 2018 sankarihautahankkeelle pyritään saamaan tukea 2 300 euroa,

Jaalamiehet esiintyvät

Unto Jack muistelee Turun Karjalatalon ja paikallisen Koivistoseuran syntyä.

Heimo Pulli kertoo koivistolaisten työväenyhdistysten historiaa ja sisällissodan tapahtumia.

Turun ja ympäristön Koivistolaisten pj. Matti Agge (seisomassa vas.) ja sihteeri Hannu Seppinen hoitavat kokouksen protokollan.

jotta vuoden tilinpäätös saataisiin nollaan. Tukea saatiinkin jo talvijuhlassa myytyjen arpojen avulla 750 euroa. Myös jäsenmaksun korotusta yhdellä eurolla 34 eurosta 35:een ehdotettiin ja ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti ilman äänestystä. Puheenjohtajaksi valittiin Jouni J. Särkijärvi ja varapuheenjohtajaksi Tuula Koppinen.

Kokouksen lopulla käsiteltiin Koiviston sankarihautausalueen kunnostamista. Suomi ja Venäjä ovat sopineet sankarihautausmaiden kunnostuksesta. Koska Koiviston kirkon viereiset sankarihautausmaat ovat merkittävät, on Suomen Koivisto-Seura neuvotellut Primorskin kaupungin ja Venäjän viranomaisten kanssa sankarihautausmaan asianmukaisesta merkitsemisestä ja suojaamisesta. Tähän mennessä hankkeen kustannukset on pystytty rahoittamaan avustuksin sekä Suomen Koivisto-Seuran aikaisempien vuosien ylijäämän turvin. Jotta hanke saataisiin vietyä loppuun

asti, on ulkopuolisen rahoituksen saaminen kuitenkin välttämätöntä. Hanke tarvitsee enää vain hyväksynnän Pietarin kulttuurilautakunnalta, jonka käsittelyssä se tällä hetkellä on.

Sankarihautojen paikat on selvitetty vanhojen valokuvien avulla. Myös hautausmaan muoto on pyritty selvittämään mahdollisimman tarkoin valokuvien avulla, joihin alueen kunnostussuunnitelma perustuukin. Yksittäisiä hautoja ei ole kuitenkaan pystytty tunnistamaan, joten hautausmaalle haudatun 91 sankarivainajan nimet tulevat kuitteen nimilistallaan. Sankarivainajien nimilista on tarkistettu ja julkaistu kommentteja varten. Paikalle tulee myös muistopatsas.

Hankkeeseen on tarkoitus kerätä rahaa muun muassa anomalla eri tahoilta avustuksia. Hankkeeseen on tarkoitus kerätä rahaa muun muassa anomalla eri tahoilta avustuksia. Lisäksi on ehdotettu, että muistomerkistä voisi ”ostaa” esimerkiksi nimikkotolppia. Ma-

teriaalin toimitukset ja työnsuoritukset sovitaan taloussyistä pääosin venäläisten yritysten kanssa.

Talvijuhlassa kuultiin aluksi historiikki Turun Karjalatalosta, jossa juhla siis pidettiin. Karjalatalo rakennettiin sodan jälkeen karjalaisten kokoontumispaikaksi. Vuonna 1960 koivistolaiset saivat talosta oman kerhohuoneen Kajutan, jossa kokoontuneita merimiehiä alettiin kutsua Jaalamiehiksi. Sen jälkeen perinne on jatkunut ja nykyiset Jaalamiehet tekevät ja esittävät lauluja. Juhlan avaukseksi heiltä kuultiinkin muun muassa Jaalamiesten jenkka sekä Kaksi vanhaa Jaalamiestä.

Esityksen jälkeen kuultiin nauhoitettu muistelo talvisodan evakkoon lähdöstä, kun 300–400 koivistolaista kuljetettiin proomuilla Viipurinlahden yli. Merellä proomujen kimppuun hyökkäsi venäläisiä pommikoneita, jotka pommittivat proomuja ja ampuiivat niitä konekivääreillä. Suomalainen hävittäjälentäjä Keijo Virta

kuitenkin merkittävästi häiritse pommikoneita niin, etteivät ne saaneet aikaan vahinkoa proomuissa. Tapaus jäi syvästi koivistolaisten mieliin ja Karjalatalossakin oli hiirenhiljaista muistelun aikana.

Juhlan lopuksi kuultiin vielä selostus Koiviston vuoden 1918 tapahtumista sekä Koiviston työväenyhdistyksen historiasta. Koivistolla, kuten muuallakin Suomessa, väestö oli hyvin jakautunut. Osa oli valkoisia, osa punaisia ja osa ei halunnut kuulua oikein kumpaan leiriin. Koivistollakin kummatkin sisällissodan osapuolet syyllistyivät vääryyksiin, eikä ihmisten ampumisiltakaan välttytty.

Perään käytiin vielä keskustelua vuoden 1918 tapahtumista ja monilla olikin uutta kerrottavaa sisällissodasta Koivistolla. Tilaisuuden päätteeksi Jaalamiehet esittivät vielä muuttaman laulun.

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Perintökorut

Koru on ihmisen vartalolla tai vaateuksessa oleva, somisteena käytettävä pienehkö, yleensä arvokas koriste-esine. Korun arvo voi liittyä sen harvinaisuuteen, arvomateriaaleihin, arvoon jota se symboloi tai juhlistaa tai muuhun merkistysarvoon. Koru voi olla arvokas pelkästään sen kauneuden vuoksi. Ihmisten välisen arvostuksen ja vuorovaikutuksen symbolina korut lienevät merkityksekkäimpiä; vihkisormukset, kummikorut, rakkaudella annetut lahjat. Koruilla on myös statusarvo ammattisormuksista kuninkaan kruunuihin. Itselleni on ollut myös tärkeää tuntee korun valmistajan, korutaiteilijan tai korumuotoilijan arvomaailmaa.

Ehkä siksi itselleni tärkeitten korujen joukkoon kuuluu korumuisto. Koru, joka on matkanvarrella joutunut hukkaan ehkä arvottomana. Isotätini, tuo käsityönopeuttajatar Hilma Kaukiainen antoi minulle lapsena rintaneulan, kauniin kukan, jonka hän oli itse tehnyt. Se kuvasti kaikkea hänen arvostamaansa, kauneuden näkemistä arjessa, pelkistyneisyyttä, tyyliä, käsillä tekemisen taitoa. Kukan keskiössä oli kuivattu herne, ja kauniit terälehdet olivat appelsiinin siemenistä. Tämän korun arvon kokeminen, sen symbolimerkitys on kenties tärkeintä perintöäni.

On meillä suvussa toinenkin peritty arvokoru. Samainen Hilma-täti antaessaan Koiviston kansallispuokunsa äidilleni, kertoi mukana olleen soljen olevan itse pukuakin vanhemman. Meidän laskujemme mukaan se on noin 200 -vuotta vanha. 1800-luvun lopulla syntynyt Hilma oli sen itsekin perinyt omalta isoäidiltään, Sipretti Kaukaisen vaimolta Britta-mummolta (os. Mäkeläinen).

Kansallisperintöä meille kaikille ovat Kalevala -korut. Nuo Kalevalaisten Naisten alun perin huono-osaisten auttamiseksi varainkeruuta varten valetut pronsikorut. Niiden malleina ovat usein olleet vielä vanhemmat muinaiskorut ja hautalöydöt. Kalevala-korun mallistossa ovat vanhojen arkeologisten kaivausten löydösten replikoiden lisäksi suomalaisten korumuotoilijoiden ja koruseppien muotoilemat ja valmistamat korut kullasta, hopeasta, pronsista, arvokivistä. Ne ilmentävät hyvin suomalaisuutta, sukupolvilta toisille jatkuvaa perintöämme. Ei ihme, että Kalevala-korut ovat suosittuja rippilahjoja, että korut siirtyvät äideiltä tyttäriin ja että koruilla on myös hyvä keräily- ja vintagearvo. Eikä Kalevala koru yrityksenä hevin siirry ulkomaiseen omistukseen, niin kuin valittavan moni hieno suomalaisyritys ja niiden brandit. Kalevala Korun omistaa edelleen Kalevalaiset Naiset, tuo noin 2000 jäsenen kulttuuriyhdistys.

Kun huomenna heräämme arkeen, voisimme pukiessa inventoida arjessa käyttämiemme korujen merkitysarvon ja tarinan. Ja kun lähdemme juhlaan (vaikka Koiviston juhliin), voimme Rauha-mummon tavoin ottaa juhla korut käyttöön.

Hartaast'

Mä lehden luin

Selailin tässä sanomalehteä ja pysähdyin pohtimaan sitä, kuinka monen otsikon tai ”länsimaisen arvon” takana onkaan Raamatun opetus.

Lehdessä oltiin huolissaan siitä, että roskeihin päätyy jätettä, jonka voisi kierrättää. Haluttiin suojella luontoa. Luonnonsuojelusta puhutaan Raamatussa heti alussa. Sen mukaan saimme luomisessamme Jumalalta neljä tehtävää: täyttää, hallita, viljellä ja varjella tätä palloa (1 Moos 1: 28, 2: 15). Kaikki nämä tehtävät oli tarkoitus toteuttaa. Meidän piti täyttää tämä pallo varjellen tätä, hallita tätä varjellen tätä ja viljellä tätä varjellen tätä. Kolme näistä tehtävistä olemmekin toteuttaneet: olemme täyttäneet, hallinneet ja viljelleet. Mutta kun kaikki tuli tehtyä varjelematta, suojelematta, pieleen näyttää menevän – ja pahasti. Aivan eri lailla, kuin mitä Jumala luodessaan tarkoitti.

Sitten huolehdittiin oikeuslaitoksen pysymisestä oikeudenmukaisena. Mahdollisuutta siihen, että syytälaitoksen uudistaminen saattaa altistaa syyttäjät herkemmin painostukselle, pidettiin pahana. Myös Vanhan testamentin profettojen jatkuvana huolena oli kehottaa kansaa kaikkia kohtaan toteutettavaan oikeudenmukaisuuteen. Esimerkiksi Jesaja (1: 17) sanoi: ”Oppikaa tekemään hyvää; harrastakaa oikeutta, ojentakaa väkivaltaista, hankkikaa orvolle oikeus, ajakaa lesken asiaa.” Sanomalehden jutun kuvituksena oli Suomen lakikirja, missä oikeuslaitoksen tunnuksessa näkyi miekka. Tämä, samoin kuin poliisin tunnuksessa oleva

Kaisa Koivula

miekka, tulevat siitä, että Paavalin mukaan (Room 13: 1 - 4) esivalta ei kannata miekkaa turhaan, koska esivalta on Jumalan palvelija, joka panee täytäntöön väärintekijälle kuuluvan rangaistuksen.

Naisten ja miesten väliseen tasa-arvoon liittyviä juttuja oli useitakin. Esimerkiksi me-too -kampanja perustuu ajatukseseen siitä, ettei vahvemman ole vahvemman oikeutta ottaa itselleen, mitä haluaa. Ajatus kaikkien ihmisten välisestä tasa-arvosta on merkittävä Raamatussa. Paavali kirjoittaa galatalaisille (3: 28), että Kristuksessa ei ole juutalaista eikä kreikkalaista, ei orjaa eikä vapautta, ei miestä eikä naista, koska kaikki voivat olla yhtä Kristuksessa Jeesuksessa. Raamatun mukainen tasa-arvo ei perustu siihen, että minä kovasti yritän päästä yhtä tasa-arvoiseksi kuin muut. Vaan meille annetaan yhdeksi kilpailulajiksi toinen toistemme kunnioittaminen (Room 12: 9).

Ainakin kahdessa jutussa mainittiin pahana asiana se, että tytöt tai lapset joutuvat seksuaalisen väkivallan kohteeksi. Varmaan kaikki muistamme sen, että juuri Jeesus osoitti lapsen arvokkaaksi puolustamalla lasten oikeutta tulla hänen luokseen ja pitämällä lasten kaltaisuutta sopivana tapana olla taivasten valtakunnan kansalainen. (Mark 10: 14.)

Moneen Raamatun periaatteeseen törmäsin ihan pienellä sanomalehden selailulla. Minusta se on aika kiinnostavaa.

Vuoden Koivistolainen 2018

”Mitä sie sit oikee teet?”, ihmetteli mummo Johanna Ivaskalle, Vuoden Koivistolaiselle 2017 tämän työtä. Maailmanlaajuista tunnustusta saaneen syöpätutkijan työarkaa koskevaan kysymykseen professori Ivaska vastasi mummolleen ”mie siirrän punaista liuosta pullosta toiseen”. Pienten toimien tuloksena saavutetut suuret ja merkittävät tulokset koko ihmiskunnalle antoivat Suomen Koivisto-Seuralle aiheita nimetä professori Johanna Ivaskan Vuoden Koivistolaiseksi 100-vuotisen itsenäisyytemme juhluvuonna 2017.

Vuoden Koivistolainen -nimitys on tunnustus koivistolaisuudelle henkilölle, joka on menestynyt ammat-

titoiminnassaan tai erikoisalallaan. Vuoden Koivistolainen -nimitystä ei myönnetä koivistolaisesta järjestötyöstä eikä perinnetoiminnasta. Valinnan tekee Koivisto-Seuran johtokunta vuosittain määräämään toimitettujen ehdotusten joukosta. Vapaamuotoisista ehdotuksista tulee valinnalle, ehdokkaan nimen yhteystietoineen sekä ehdotajan nimi yhteystietoineen. Ehdotukset Vuoden Koivistolaiseksi 2018 pyydetään toimittamaan 30.4.2018 mennessä seuran sihteerille sähköpostitse virpi.huhtanen@kolumbus.fi tai postitse Virpi Huhtanen, Ahtaanmäki 1 A 2, 02280 Espoo.

Johtokunta

Rakkaamme
Laila Siviä
VALTONEN
o.s. Kyytsönen
* 25.7.1931 Koivisto
† 23.1.2018 Turku

*Kertokaa Karjalan liitävät linnut
kumpuni kukille viestini tää:
vaikka polkuni kauas kotoa kulki
Karjalan sineen sieluni jää.*

Kaivaten
Harri
Anne
Lapsenlapset
Merja ja Markku

Siunattu 10.2.2018
läheisten läsnä ollessa.

KOIVISTON viesti

ISSN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

Jäsenlehti. Ilmestyy kerran kuukaudessa, kuun 20. päivänä.

Lehteen tarkoitetun

ilmoitusmateriaalin tulee olla

toimituksessa viimeistään lehden

ilmestymistä edeltävän kuun lopussa.

Toimitus ei vastaa sille

lähetetystä materiaalista. Lehden

vastuu ilmoituksista rajoittuu

ilmoitushintaan.

Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön

oikeellisuudesta ja toimittamiensa

kuvien käyttöoikeuksista.

Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai

muokata sille toimitettua aineistoa.

Liikeilmoitukset 50 snt/ppm

Kuolinilmoitukset 34 snt/ppm

Aineisto mieluiten digitaalisena:

studio@salokanneltoivonen.fi

Muussa tapauksessa paperikopiot,

muistitikku tai CD-levy sekä valokuvat

toimitetaan osoitteeseen:

Koiviston Viesti,

Riihelänkatu 28, 15810 Lahti

Aineisto palautetaan vain jos mukana

on postimerkillä varustettu

palautuskuori osoitteeseen.

Koiviston Viesti toimitus, 0400 780 398

Tilaukset, osoite- ym. muutokset

aina kirjallisena tai

sähköisesti Koivisto-Seura

r.y:n varapuheenjohtajalle tai

edellämainittuihin osoitteisiin.

Tilauksia ei tarvitse uusia.

Seuran jäsenmaksu 34 e, sisältää

vuoden jäsenlehdet. Seuran kautta

voi myös maksaa Karjalan Liiton

jäsenmaksun 15 e.

Jäsenlehdin postituksesta Pohjois-

maihin veloitetaan +3 e/vuosi ja

muualle Eurooppaan +8 e/vuosi.

Pankkiyhteys:

Nordea FI46 1091 3000 3058 80

Päätoimittaja

Riikka Salokannel, 044 2312 422

koiviston.viesti@gmail.com

Kuvatoimitus ja taitto

Rami Toivonen, 0400 780 398

70.

Suomen Koivisto-Seura ry 70 vuotta!

Koivisto-juhlat 28.–29.7.2018
Olarin koululla Espoossa

Olarinniityntie 4, Espoo

Koivisto-juhlille talkoisiin!

Oheisesta taulukosta näet Koivisto-juhlien järjestelyihin ilmoittautuneet talkoolaiset. Vaikka rivit jo täyttyvät, talkooväkeä kaivataan vielä roimasti lisää. Ilmoittaudu talkoi-

siin sihteerille 15.5.2018 mennessä! Kiitos kaikille tähän mennessä osallistumisestaan ilmoittaneille!

Tehtäviä Koivistojuhlilla**Ilmoittautunut talkoohenkilö tai -ryhmä**

Järjestyksenvalvonta ja liikenteenohjaus	2 henkilöä
Lipunmyynti	Turun ja ympäristön Koivistolaiset
Ruokailun ja kahvilan tehtävät	
Koivisto-Seuran tuotemyynti	2 henkilöä
Arpojenmyynti ja arpajaisvoittojen luovutus	Turun ja ympäristön Koivistolaiset; Lahden Koivistolaiset
Pihapelit	Mäntsälän Koivistolaiset
Äänentoisto	1 henkilö
Taidenäyttely	Taidetoimikunta
Lasten ja nuorten paja	Taide- ja perinnetoimikunta
Perinneyttäily	Perinnetoimikunta
Siistiminen ja siivous	3 henkilöä

Arpajaiset

Koivisto-juhlille voi toimittaa arpajaisvoittoja ilmoittamalla etukäteen, mistä arpajaisuotteista on kyse ja kuinka paljon arpajaisvoittoja on. Itse arpajaisuotteet voi toimittaa etukäteen sopimuksen mukaan tai tuoda juhlille. Ilmoita osallistumisestasi arpajaisiin Hannu Seppiselle, hannu.seppinen@gmail.com, p. 040 703 1244. Hannulta saat tarkemmat tiedot arpajaisjärjestelyistä! Esimerkiksi Turun ja ympäristön Koivistolaiset hankkivat voitot 1–200, joista joka kolmas arpa voittaa. Arvan hinta on 5 euroa. Arpajaisen

tuotto lahjoitetaan Koiviston sankarihautamuistomerkin kustannusten kattamiseen.

HUOM! Muista ilmoittaa kylä- ja sukukokousvaraukset varapuheenjohtajallemme Tuulalle ja myyntipöytävaraukset sihteerille toukokuun loppuun mennessä! Yhteystiedot löytyvät alta.

TEHHÄÄ JUHLAT YHES!

Johtokunta

Espoon Koivisto-juhlien perinneyttäilyyn

kaivataan kaikenlaista koivistolaista esineistöä, kätten töitä, valokuvia yms.

Näyttelyyn tarkoitettut esineet voi toimittaa osoitteen Jorma Simola, Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti tai tuoda juhlapaikalle pe 27.7. klo 17 mennessä.

HUOM. Töiden nouto näyttelyyn päätyttyä sunnuntaina.

Työnäytöksessä kudotaan verkkopitsiä sekä karstataan villaa lauantaina klo 12.30 - 14.

Tervetuloo kaikil!

Koivisto-Seuran Perinnetoimikunta

Tule mukaan toimimaan!

Koivisto-seuran Perinnetoimikunta toimii tällä hetkellä kolmen jäsenen voimin. Näkyvin työmme on juhlien perinneyttäilyn ja -kilpailun järjestäminen, mutta kokouksissamme pari kertaa vuodessa mietimme muitakin keinoja koivistolaisen perinteen eteenpäin viemiseksi.

Käsityötaito ja/tai koivistolaisen perinteen tuntemus on etu, mutta ei edellytys. Tule juhlilla juttelemaan tai ota yhteyttä perinnetoimikunnan puheenjohtajaan Simolan Jormaan, p: 040 5649341, e-mail: jorma.simola@pp1.inet.fi

– Puheenjohtajalt' itseltä –**Kyl mie tien, koha et käse**

Hollywood on käynyt kolmatta maailmansotaa jo useina eri versioina. Tämä on hämärtänyt käsitystä siitä, mihin sotia tarvitaan.

Rooman valtakunnasta on hyvä aloittaa. Se tarvitsi ensin suojavyöhykkeitä, sittemmin vaurautta provinsseista. Maatalousvaltaisessa maailmassa hehtaarit ovat merkityksellisiä. Silti suurin saavutus oli Pax Romana, pari suhteellisen rauhallista vuosisataa. Keisari Augustus joutui vakuuttamaan kansalle, että tämä uusi ilmiö, rauha, on hyödyllisempi kuin sotiminen ja mahdollistaa kaupankäynnin kaukomaiden kanssa.

Pitkään sodat päättyivät siihen, että vahvempi voitti ja otti hävinneet alamaiksi. Kehittyneessä maailmassa ei sodilla ole kuitenkaan voittajia; erot näkyvät siinä, paljonko kukin kärsii tappiota. Jo sotateimet aiheuttavat suuria vahinkoja, jotka jonkun on korjattava jälkikäteen.

Yhteiskunnat ovat nykyisin monimutkaisia verkostoja, johon sota aiheuttaa vakavia häiriöitä. Voittajan ongelmat eivät lopu siihen, että tankit saadaan vastapuolen keskustorille – ne vasta alkavat siitä. Nytemmin on kokemuksia saatu siitäkin, kuinka kallista on miehittää aluetta, jonka asukkaat toivottavat miehittäjät tervehdänsä.

Aseellinen sota on käynyt vanhanaikaiseksi. Maatalous vaatii subventioita, pakolla ei saa ihmisiä työskentelemään, yritykset tarvitsevat markkinoita, jotta syntyisi jaettavaa.

Niinpä on keskitytty olennaiseen. Taistelukentäksi on otettu koko maailmantalous ja aseeksi kaupan vapauttaminen; jos yrittää jäädä syrjään, häviää varmasti. Kaikki mukana olijat taas voittavat verrattuna eristäytymiseen. Geneven sopimukset sodassa sallituista menettelytavoista on korvattu WTO:n perussäännöllä.

Poliittiset syyt ovat johtaneet tuontikieltoihin ja rangaistustulleihin. Niistä on varmimmin haittaa niihin tukeutuneelle, vaikka julkisuudessa kerätään pisteitä kovan kundan imagolla. Onneksi suurin osa maailmasta on fiksumpaa.

Jouni J Särkijärvi

Suomen
Koivisto-Seura ry
Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdyssiteenä
- järjestää kotiseututilaisuuksia
- harjoittaa julkaisu toimintaa
- suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.

www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Jouni J. Särkijärvi
Kuurinniityntie 1, 02750 Espoo
puh. 040 516 4951
jouni.sarkijarvi@pp.inet.fi
Varapuheenjohtaja, Tuula Koppinen
Rauhalanpuisto 10 B 36, 02230 Espoo
puh. 050 516 5651
tuula.koppinen@kolumbus.fi
Sihteerit, Virpi Huhtanen,
Ahtaanmäki 1 A 2, 02280 Espoo.
puh. 0440 501 806
virpi.huhtanen@kolumbus.fi

Taloudenhoito,
Karjalan Tilikeskus/Patrikainen
Ratakatu 47, 53100 Lappeenranta
puh. 05 544 8850
Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti
puh. 040 564 9341
Taidetoimikunta, Marke Hongisto pj.
Halkaisijantie 4 E 46, 00980 Helsinki
050 539 8693
mhongist@gmail.com

Hallituksen muut jäsenet:
Virpi Huhtanen, Espoo
varalla Marke Hongisto, Helsinki
Jorma Simola, Lahti. 040 564 9341
varalla Jukka Ratia, Mäntsälä
Matti Agge, Parainen. 040 536 7701
varalla Eija Tuominen, Turku
Tuomo Kokkala, Kotka. 050 589 4443
varalla Jorma Jack, Kotka 0500 619 482
Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400 800 752
varalla Katariina Aaltonen, Espoo
puh. 050 4393 791

Riitta Nurmi, Porvoo. 041 455 8885
varalla Marja-Leena Montonen, Porvoo
Hannu Seppinen, Turku. 040 703 1244
varalla Tuula Agge, Parainen
Tuula Raukola, Kotka. 044 522 8098
varalla Eeva Karkia, Miehikkälä
Koivisto-säätiö:
Hallituksen pj.
Sirpa Taskinen, Helsinki 040 5811 642
Asiamies Pertti Hoikkala 040 583 5397
Linnankoskenkatu 15 C 10, 06100 Porvoo
koivisto-saatio@kolumbus.fi

Laivakorut -linkki laivan kastajan ja kastettavan välillä

Riikka Salokannel

Koivistolaista laivanrakentajaperua oleva Hollming Oy aloitti puisten sotakorvauskuunareitten rakentamisen Raumalla 1945. Sitten Hollmingin telakalta on valmistunut lukuisa määrä rautalaivoja, teräsaluksia. Rannalla rakennettujen puisten purjealusten valmistusta juhlustettiin lykkäjaisilla. Teräalusten vesillelaskua ja luovutusta puolestaan juhlustetaan juhlallisilla kastajaisilla, jossa laiva nimettiin kummiksi kutsutun arvohenkilön pärskäyttäessä shamppanjapullon laivan kylkeen. Kiitokseksi tästä Hollmingilla oli tapana antaa laivakoru muistoksi.

Taiteilija Aila Salo suunnitteli nämä korut. Hänellä oli mahdollisuus päästä etukäteen tutustumaan rakenteilla olevien alusten kuviin ja ”sieluun”, kuten hän kertoo Hollmingin kustantaman, laivakoruista kertovan albumin saatesanoissa. Salon suunnitelmat valmisti koruiksi mainio kultaseppä Raimo Helkelä. Salo kiittääkin Helkelää korujen sommitelmiensa täydellisestä ymmärtämisestä. Kirjan korukuvia ja laivakuvia katsoessa voi vain ihaila suuren laivan ja pienen, symbolisen esineen yhteenkuuluvuutta. Laivojen suunnittelijat ja rakentajat, korun suunnittelija ja valmistaja ovat kaikki puhuneet yhteistä, ammattiosaamista ja laatua huokuvaa, harmonista visuaalista kieltä. Kirjan korut on kuvannut muotoilija Maria Isotalo.

Aluksi korut pyrittiin valikoimaan kastajaksi kutsuttavan kummin mukaan. 70-luvulla Moskovan tiedeakatemian laivaston lippulaivaksi rakennettiin tutkimusalusta, joka oli määrä kastaa kuuluisan venäläisen tiedemiehen mukaan ”Akademik Matislav Keldyshiksi”. Aluksen kummin valitsee aina tilaaja. Tämän tutkimusaluksen kummiksi arveltiin vastaanottokomitean puheenjohtajaa, 30-luvulla Pohjoisen Jäämeren tutkimusmatkailijana ja seikkailijana kunnostautunutta Ivan Papania. Hänen johdollaan viisi miestä ja koira tekivät työtä kahdeksan kuukautta ajalehtivalla ja vähitellen murenevalla jäälaualtalla. Tätä symboloimaan tilattiin taiteilija Elis Kaupin suunnittelema timanttikiteinen solmioneula. No Papan ei kuitenkaan päätenyt laivan kastajaksi, hän kuitenkin sai itselleen omistetun jääkäteisen neulan. Seuraavaksi kaavailtiin kastajaksi Neuvostoliiton suurlähettilästä, mitä varten hankittiin vastaavan kaltainen solmioneula. Tilaaja valitsi kuitenkin kummiksi naisen, joka sai solmioneulan pukunsa somisteeeksi. Tämän seurauksena Hollmingilla päätettiin, että jatkossa korut symboloisivat saajansa sijaan itse laivaa, ja olisivat siten riippumattomampia

valittavasta kummista. Useimmat korut olivat rannekoruja, jotka nekin sopisivat niin miehelle kuin naiselle. Rannekoru oli myös kuin yhdistävä lenkki kastajan ja kastettavan välillä.

Laivakohtaiset korut

Paitsi korujen ja laivojen ulkoiset kuvat, kirjasta välittyy myös pieniä inhimillisiä tarinoita merenkulun arjesta ja arvostuksesta. Suomalaisen öljynjalostamon tilaamien satamahinaajien kummeiksi kutsuttiin yhtiön palveluksessa olleitten kolmen merikapteenin vaimot. Kari, Aulis ja Esko eivät siis olleet vain maskuliinisten työlaivojen nimiä, vaan kunnianosoituksia korkeasti arvostetulle henkilöstölle. Itse koru symboloi aluksen voimaa ja toimintavalmiutta. Korun graafiset neljä H-kirjainta puolestaan viittasivat Hollming Oy:n neljään omistajasukuun. Hollmingilla arvostettiin myös omaa henkilökuntaa, jonka muistamiseen suunnitelluilla koruilla kuvattiin tätä arvostusta. Niissä purje muistutti juurista ja ensimmäisistä laivatyypeistä, myötätuulipurje menestyksestä ja helmet mielenkiinnosta merellisiin asioihin ja ihmiselämän arvokkuuteen.

Osa laivakoruista on selvästi symbolisia. Joissakin korukiveksi valittu spektroliitti symboloi valtakuntien rajat ylittävää yhteis-

toimintaa laivaliikenteen hyväksi. Onhan Pietarin seudulta alkava ja Miehikkälän kautta aina Pyhäsalmele asti ulottuva labradoriititsuoni, kivisilta yli valtakunnan rajojen. Sininen safiri symboloi suomalaisuutta, helmi arvokasta kiinnekohtaa, timanttisten ikkunoiden läpi tutkittiin merenpohjaa, jalokiven spektrin heijastus symboloi öljypisaran heijastamia sateenkaaren värejä.

Jokaisessa korussa oli paitsi symboliikkaa, myös kuvaavuutta. Milloin kuvattiin yhteistyötä, tutkimusikkunaa, jopa laivarakennetta. Osa korun muodosta tuli suoraan laivan muotokielestä, kuten Pohjoiselle Jäämerelle tehdystä hinaajassa, jossa kolmea helmeä hinattiin laivan muotoisessa kehyksessä tai rautamalmin kuljetukseen tehdystä puskijan ja koneettoman proomun yhdistelmästä. Suomeen tilatun laivan kummikorun puskija oli sinisine timantteineen kuin pienoismalli vahvasta työmyyrälaivasta, joka työntää edellään timanttilastissa olevaa kaukaloa, rautamalminproomua. Suomen Tielaitokselle tehty lossi, oli sekin tyylitelty lossin

puoleismalli. Toivottavasti laivan kummi Pirkko Työläjä on osannut korua arvostaa ja käyttää. Öljyntorunta-aluksen vihreän öljyisen oliiviini-jalokiven ympärille kaartuvat kauniisti kultaiset kaaret, öljynkeräämiseen avautuvat armit.

Rannekorujen ketjuosat ovat myöskin tarkkaan harkittuja ja suunniteltuja. Koruketjun ja ankkuriketjun yhteys on luonteva. Mutta milloin ketjuja onkin kaksi vierekkäin, välittyy raskaitten ankkuri- ja hinausketjujen voima. Ohjusveneitten koko ketju on saanut muotonsa ohjusveneeneen keulasta. Miinalaivan kummikoru on kuin ketju meren pinnalla kelluvia miinoja. Merenkulkijalle sopiva ketju on rannikkovartioalusten Kiislan ja Kurjen kummikorujen ketju, joka on kullasta rakentuva, mutta kietoutuu kuin vahva laivaköysi.

Tämä rannikkovartioaluksille tehty koru on mielestäni yksi hienoimmista kirjan koruista. Ei ainoastaan kauneutensa vuoksi, valvova sininen timanttisilmä on paitsi siro ja se köysimäinen ketju merellinen, vaan siksi, että siihen voin liittää myös henkilökohtaisia tuntemuk-

sia ja arvostuksia, onhan suvussani varsin monia merivartioita useammassa sukupolvessa mm. veljeni Ossi ja isosedistä Kaukiaisen Jussi ja Eino ja Toivo. Samasta syystä jäänsärkijälle tehdyt kellonvitjat puhuttelevat, olivathan enomiehet jäänsärkijä Voimalla aikanaan töissä. Kaunis ja merkitykselkäs on myös väylänhoitoalus. Neuvostoliiton pohjoisille joensuualueille tilatut väylänmittausalukset kartoittivat Siperiasta virtaavien jokien siirtelemiä pohjamassoja ja samalla siirtyviä turvallisia laivareittejä. Väylänmittausalusten kunniaksi tehdyssä korussa kuvastuu veden kilo ja virtaukset, helmet symboloivat meren kätkeytyjä salaisuuksia. Suomen rannikkomerien väylänmittaus-hommissa se lapsuuden sankari, eno-Pekka pursimies yhdessä Kalle kansimiehen kanssa kävi.

Laivakorut ovat uniikkeja. Niihin liittyy paljon symboliikkaa, ja ne ovat myös korun antajan ja vastaanottajan välisen suhteen merkki. Koru ojennetaan kummille juhla-aterialla, missä korun saaja kunnan kastajaisten tapaan kertoo itse nimeen liittyviä tarinoita sekä kuvauksia aluksen tehtävään liittyvistä haasteista. Hollmingin telakka ja Aila Salo ovat näitten korujen kautta olleet osa paitsi merenkulun ja laivanrakennuksen historiaa, myös niihin liittyvien inhimillisten tarinoiden kulttuurihistoriaa. Kastajastradition mukaan toivotus alukselle ja sen miehistölle onnea purjehduksille ja riittävästi vettä kolin alle, sopii varmasti toivotukseksi meille kaikille.

Teksti Riikka Salokannel, kuvat Maria Isotalo ja Hollming Oy:n arkisto, lähteenä Hollmingin Raumalla julkaisema albumi Laivakoruista ISBN 978-952-94-0043-0.

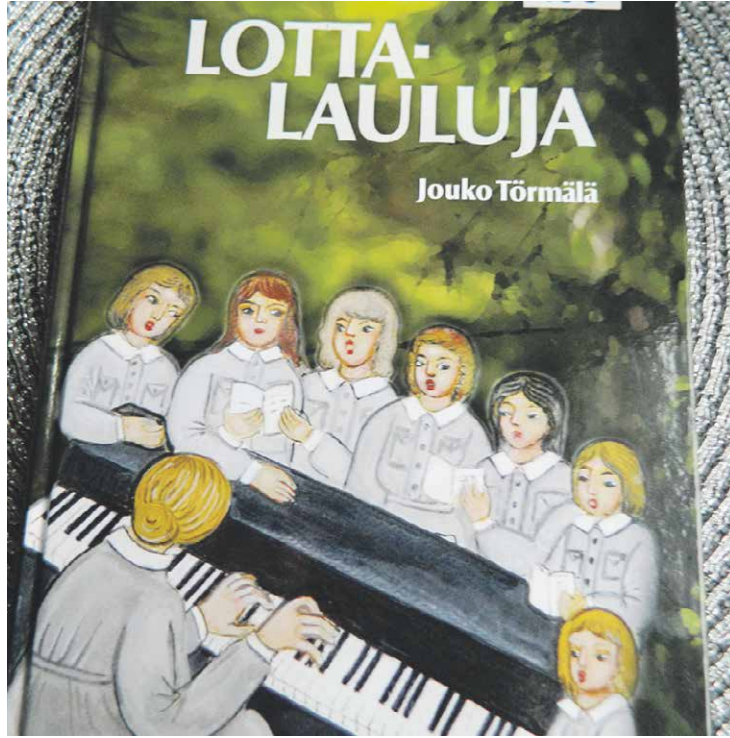
Koiviston lottia muistellen

Lottatyö oli raskasta ja pelkäämäänkin he rintamalla joutuivat.

Terttu Ravi

Kaukainen muisto laulun tekijät ottivat kirjantekijältä kiitollisuudella lahjakirjat vastaan aamukahveilla Haminan torilla.

Kaukainen muisto

*Vanhus keinussa yksin istuu,
vie aatokset vuosien taa.
Jolloin tehtävät rajalla kutsui,
oli vaarassa Isänmaa.
Keinu pysähtyy, vanhus hiljaa,
luo katseensa ikkunan taa.
Siellä korjaavat naapurit viljaa,
Karjalasta se muistuttaa.*

*Lottamerkin hän käteensä ottaa,
se sodasta muistoja tuo.
Oli lottana hän rintamalla,
eivät unhoitu muistot nuo.
Merkki tummunut vaikka onkin,
se kuitenkin kimaltelee,
kun hän varoen bellästi siitä
kyyneleensä pois kuivailee.*

Monesti alkeellisissa olosuhteissa täytyi miehille muonat valmistaa, pyykit pestä ja monet muut arkiset askareet hoitaa. Varojen kartuttamiseksi piti järjestää iltamia, arpajaisia jne. Juhlahjelmien luomisessa oli puolensa, voi hetkeksi unohtaa sodan kauhut ja keskittyä lauluihin, runoihin ja kuvaelmiin.

Lottien tilaisuudet aloitettiin ja päätettiin yhteislauluilla. Myös Koivistolla oli lottakuoroja ja yh-

dessä suojeluskuntalaisten kanssa sekakuoroja. Kuoroille johtajakin yleensä löytyi.

Jo vuonna 1937 toimi Humaljoen kyläosastossa lottakuoro johtajanaan opettaja Hulda Peltonen.

Jos kyläosastossa toimi pikkulottien ryhmä, esittivät hekin usein juhlissa ohjelmaa useimmiten lauluja. Pikkulotille oli tehty omat laulunsa kertoen heidän toiminnastaan.

Lottien joukossa oli sanantaitajia ja vanhoihin nuotteihin he kehittivät uusia sanoja muitten laulujen rinnalle. Nämä laulut ovat olleet vuosikymmeniä unohduksissa, mutta viime vuonna ilmestyneessä kouvolaalaisen Jouko Törmälän kokoamassa "Lottalauluja" kirjassa ne on otettu esille ja toivottavasti vilkkaaseen käyttöönkin. Suomessa on 27 lottaperinneyhdistystä, joissa niitä toivotaan ainakin laulettavan. Näin on

tehty Kaakonkulman Lottaperinneyhdistyksessä ja muutama laulutilaisuus on jo järjestetty ja ne ovat saaneet hyvän vastaanoton.

Suomi 100 tunnukseksi ilmestyneessä kirjassa on 60 laulua nuotteineen ja mukana tietysti Väinö Haapalaisen sävellykseen Alma Klemolan sanoittama "Koiviston lottien laulu". Kirjan kolme viimeistä laulua ovat sotien jälkeen syntyneitä uusia lauluja joista yksi on koivistolaisuuden

Terttu Ravin sanoittama ja Reetta Värin säveltämä "Kaukainen muisto".

Kaakonkulman Lottaperinneyhdistyksellä on kirjaa vielä myynnissä. Yhdistys on lahjoittanut kirjat Miehikkälän Laulu-Ukoille ja Etelä-Kymenlaakson Veteraanikuorolle ja heidän kanssaan on tarkoitus myös yhdessä järjestää laulutilaisuuksia.

Virolaisen pakolaisen, Edgarin, hurja tarina.

Esko Porala

Kustannus HD, 4/2018

Lännessä kuuluu sodan melske. Pohjoisessa neljä miestä kulkee pitkin junarataa koillisessa Virossa kohti itää. Kaksi taaimmäistä ovat Neuvostoliiton sotilaita kiväärin olallaan ja etummaisina kulkee kaksi pidätettyä siviilipukuista virolaismiestä.

Tästä alkaa virolaisen Edgarin koko elämän kestävä pakomatka, joka sisältää äärimmäistä jännitystä ja pelkoa, mutta myös auttavia käsiä löytyy.

Esko Poralan toinen romaani pohjautuu tositarina. Se kertoo virolaisen Edgarin toisen maailmansodan jälkeisestä pakomatka Suomesta kautta Ruotsiin. Kuinka monta kertaa hän on jo pelastunut täpärästi, kun viimein koettaa pakomatka Ruotsiin ja vihdoin Kanadaan.

Kirja on juuri ilmestynyt. Eskon ensimmäinen romaani

Koivulan pysäkki, pienen merenranta-kylän elämästä kesällä 1969 julkaistiin helmikuussa 2017.

Jorma Simola jatkaa Lahden koivistolaisten luotsaamista

Lahden koivistolaisten vuosikokouksessa päätettiin jatkaa toimintaa entiseen malliin. Puheenjohtajana jatkaa Jorma Simola, sihteerinä Ulla Saarnio ja muina jäseninä Raimo Koho, Anja Kontto, Pirkko Lång, Arto Salminen, Riikka Salokannel, Eva Tuuli ja Heimo Tähkäpää. Toimintasuunnitelman mukaan pyritään edelleen kehittämään yhteistyötä muitten seurojen, kuten Mäntsälän koivistolaisten ja Hollolan karjalaisten kanssa. Suunnitelmissa on yhteiset teatteriretket ja Lemminkäisen perinteisten Karjala- ja Koiviston juhlien käyntien ja hapanlohkopäivien lisäksi. Kokouksessa oli paikalla seuran eevet toimitsijoita, edellinen puheenjohtaja Hannu Veijalainen ja Tauno Seppinen.

Kokousväki näytti jakautuneen tyttöjen ja poikien pöytiin.

Impi Piela Elämän melskeissä (IV)

Näin alkoi ensimmäinen evakkotaipaleemme.

En koskaan unohda tuota marraskuun 30. päivää, jolloin sain sulkea kotitalon ovet jäljessäni ja lähteä taivaltamaan kohti tuntemattomia kohtaloita ehtimättä edes hyvästejä jättää miehelleni, lasteni isälle. Tuntui kuin olisin vajonnut kuiluun, josta ei löytynyt ulospääsyä. Olin kovin uupunut. Sain ponnistaa kaikki voimani pystyssä pysyäkseen. En pystynyt ajattelemaan, etten suinkaan ollut ainoa, joka oli joutunut kovan kohtalon kolhimaksi.

Olin aivan kuin sekaisin. Äitini ja sisareni tuntuivat olevan vielä minuakin enemmän hädissään. Aliisa oli sullonut joitain tavaroita patjan päälliseen. Hän käveli patjapussi selässään ja hoppuili: "Nyt pitää jo lähteä." Hänellä on noin neljävuotias poika, joka roikkuu äitinsä helmoissa. Muut lapset häärivät puolelta toiselle käsitämättä mitään tuosta kaikesta hälystä. Rauhallisista kaikista on Kale, tuo 11-vuotias pojanveikara. Hän on aina rauhallinen.

Vasta nyt havahdun huomamaan, etten ollut ottanut mukaan mitään vaatteita, en mitään evästä muuta kuin ne pari puoliraa-kaa leipää. Itselläni ei edes paitaa päällä. Kotona kiireitten keskellä en käyttänyt paitaa, koska se oli kesällä turhan kuuma. Niin olin nytkin ilman paitaa. Mutta nyt oli myöhäistä katua, kun piru oli jo porstuassa. Tuska raastoi sisintäni. Oli hälinää; Lepolassa kukaan ei osannut ryhtyä mihinkään. Kaikki tuijottivat toisiaan. Päätimme jäädä Lepolan kellariin, jos alkaisi pommit rytistä.

Kellon lähetessä kahdeksaa kyläpoliisi saapui ilmoittamaan, ettei vielä tänään tarvinnutkaan lähteä. Vasta aamulla varhain täytyisi olla valmiina lähtöön. "Ei myö lähetä mihikää!" yritettiin vastustella. "Tänne että saa jäähä, jouvutta viel ammuttaviiksi. Sota ei tunne lakkii." Kyläpoliisi oli tiukkana. "Pistäähän jäniskii päänsä piiloo.

Ka, mikäs täs sit ennää meil-kää muu neuvoks." Alistuttava oli. Nyt olisi ollut tilaisuus vielä vaikka käväistä kotona. "Jos sattuis vaika Janne tulemaa vastaa," ajattelin. Mutta ei, kello oli jo yli kahdeksan, ulkonaliikkumiskielto oli astunut voimaan. Olisi aikaa laittaa evästä. Mutta olkoon, kaikki oli samantekevää. "Mil mie jaksaisi niit kantaakkaa. Tarpeeks jo ko saan kaik lapset kuletettuu makainain." Ymmärrys hoi, äly älä jätä! Vaan niin vain kävi, etten pystynyt panemaan rikkaa ristiin. Seisoin,

mietin, itkin, valvoin. Holtittomana kuin Kitulan kukko.

Aamulla varhain, ennen kuin pirulla oli edes toista tohvelia jallassa, olimme me jo kaikki lähtövalmiit. Huomasin nyt, ettei minulla ollut edes matkalaukku. Otin tynnyliinan, halkaisin leivän kahtia. Laitoin narulla kuin selkärepuksi ja annoin vanhemmille pojilleni molemmille leivänkannikan selkään. Itselleni laitoin toisen leivän samalla tavalla sidottuna pussiin selässä kantaakseni. Muistui mieleen se, mitä isä oli meille naimisiin mennessämme leikillään sanonut: "Jos naimisii määttä, ni muistakaa, et mie en teil anna muuta ko kannika selkää ja alkakaa painuu!"

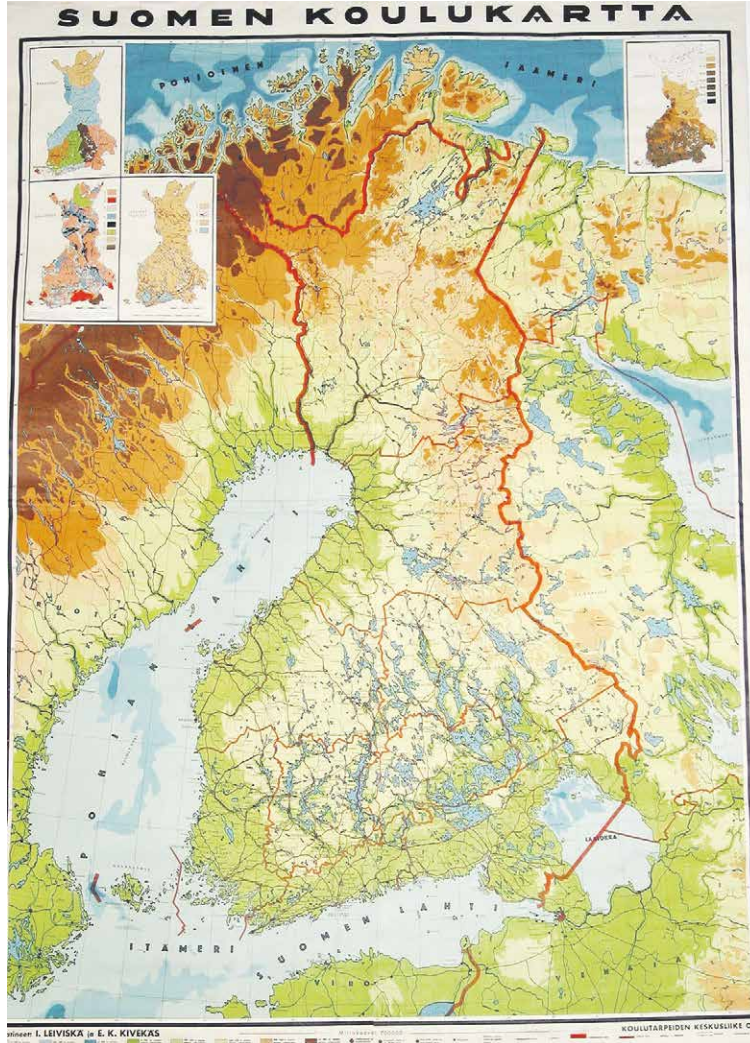
Paiskasin paremman hattuni Lepolan nauhaan ja otin päähäni villamyssyn, joka oli lämpimämpi. Pianhan me palattaisiin, ei tämä pakomatka kauaa kestäisi. Siitä kaikki olivat yhtä mieltä. Kaikki olivat kuitenkin niin hädissään, ettei kukaan pystynyt mitään toimittamaan. Otin vielä hetkeksi omatekoisen repun selästani ja laskin jälleen kerran lapset. Mala ja Anne eivät lähteneet vielä meidän kanssamme. He olivat saaneet oleskeluluvan jäädä hoitamaan eläimiä sotatoimialueella.

Yksi veljistäni oli Uudellakirkolla Maamieskoulussa. Hän oli vielä niin nuori, ettei kelvannut sotapalvelukseen. Äiti voivotteli hänen kohtaloaan, kun ei poika ollut kotiin tullut. "Mite Toimipoja nyt käyp?

Heitän repun jälleen selkääni, nostan pienimmäiseni syliini ja seuraavaksi nuorinta talutan kädestä. Lucrecia-sisareni ottaa yhden hoiviinsa ja loppujen kehoitan tarrautumaan takkini liepeisiin.

On joulukuun 1. päivä ja vielä aivan pimeätä, kun astelemme alas Lepolan mäkeä. Tuossa mäen alla on kaivo, johon pienenä, ehkä kaksivuotiaana, olin hukkaa. Silloin äiti oli juuri marjassa, mutta oli ehtinyt sieltä apuun oudon aavistuksen pakottaessa palaamaan lasten luo kotipihaan. Mikä meitä elämässä ohjaa? Täytyykö kestää kaikki edessä oleva niin kuin kaikki mennytkin? Raskain askelin ohitamme tuon kaivon, joka kerran oli minut niellä.

Tien vartha reunustaa risuaita, mutta se ei riitä ohjaamaan kulkuamme. On pakosta käytettävä lamppuja apuna, niin vastoin määräyksiä kuin se onkin. Vihdoin pääsemme maantielle. Kyllätie onkin jo täynnä väkeä, na-

Suomen kartta 1939

pureitamme ja toisen kylän väkeä; koko saaren väkihän on määrätty kuljetettavaksi samasta paikasta.

Kohoamme ylös Kapakkametsän rinnettä, kun poika sylissäni alkaa valittaa: "Äiti, ota pois pussi. Painaa." Koetan asetella pussia paremmin. Ohuet narut hiertävät minunkin olkapäitä, vaikka pussin paino tuskin on enempiä kuin kaksi kiloa. Mutta jalkanikin tuntuvat raskailta kuin kymmenen kilon punnukset.

Saavumme lopulta Kuninkaanniemeen. Ranta on jo täynnään kohtalotovereita. Väki vello yhtenä massana kuin levoton meri. Ihmiseri kiehuu kuin viholaipesä; kaikki tuntuvat etsivän läheisyyttä, turvaa toisistaan. Tunnelma on synkkä, yhtä synkkä kuin syysaamu. Taivaalta leijailee hiljaksilleen lumihiualeita, ensin harvemmin mutta kohta jo sakeina ryöppyinä. Lupaako tuo valkea lumi vielä valoisampienkin aikojen olevan edessä?

Joillakuilla on mukana matkalaukku, useilla pussi selässä, jollakin jokin kassi kädessä. Turhuden tunne näkyi useimpien kasvoilla. Turhaa koko tämä touhu, turhaa koko maailma, turhaa kaikki meidän surumme rinnalla. Muutamat kuiskittelivat kuitenkin vieläkin: "Eihä myö kauvaa olla, kaks viikkoo korkeintaa, niiko sillo kapina-aikan, ko jouvuttii lähtemää karkuu vähäks ajaks. Neljätoist vuonnaha se alko ja päätty Vallankumouksee Venäjäl, muistatha siekii?" Niin haluan minäkin uskoa. Ei se kauaa.

Mutta mitä voi pieni Suomi

suuren ja mahtavan Neuvostoliiton edessä. Totkua se tekee meistä hetkessä, jos vain uskaltaa itsensä myöntää totuuden.

Pistäydyn lapsineni lähimpänä metsän rajassa olevaan taloon sisälle. Emäntä on hyvä ystäväni. Taloon on kerääntynyt toisiakin naisia lapsiensa kera suojaa etsien kylmältä syysaamulta. Talo on niin täynnä, ettei tahdo löytyä tilaa. Emännällä itselläänkin on lapsia, kolme kuudesta kahdeksaan vuotiasta. Hän laittaa lapsensa vieraitten mukkaan ja sanoo itse jäävänsä kotiin. Lapset itkevät katkerasti eroa: "Äiti, äiti, älä jätä. Tuo mei kans." Mutta äiti pysyy lujana, ei tunne sääliä lapsia kohtaan. Sydäntäni riipaisee tuo tuollainen. Sydän jyskyttää, kun ajattelen, kuinka monesti olen jo tällä välilläkin ehtinyt laskea seitsemään: ovathan kaikki mukana? Saanko kaikki vietyä turvaan? En. En yhtäkään antaisi heistä pois. En yhtäkään heistä jättäisi yksikseen tulemaan. Voi, eihän meillä Karjalan väellä nyt muuta olekaan kuin lapsemme! Miten tuo äiti voi lähettää lapset vieraitten mukaan, ties vaikka ei koskaan heitä enää näkisikään! Koetan selittää lasten äidille: "Kui sie voit tuollai tehä, ko lapseiskii noi itkööt?" Mutta hän on taipumaton, jyrkkä kuin muuri. Itse puristan pienoisintani rintaani vasten, poikaa, joka on vielä niin pikkuinen, ettei osaa vielä edes kunnolla kävellä. Lapset, ainoat aarteeni! Kallista viljaa! Nyt sen oikein tajuan, nyt kun meidät on reväisty irti juuriltamme, kodista, isästä.

Impi Piela

Laiva on käynyt viemässä ihmisiä salmen yli jo ties kuinka monta kertaa. Jälleen se lähestyy rantaa. "Laiva tulloo! Olkaa valmiit!" kuuluu komento taas rannasta. Väki alkaa liikehtiä metsän reunasta laiturin suuntaan, 200 metriä pelkkää hiekkarantaa. Samassa alkaa ilmassa kuulua lentokoneitten surinaa. "Hajaan-tukkaa! Viholliskonneita!" Väki joukko yrittää suojautua ylempänä olevan metsän reunaan. Jotkut vain kyyristyvät hiekalle. Toiset jäävät paikallensa katselemaan rauhallisina. "Mitä täs ennää välillä!" kuuluvat sanovan toisillensa. Kun hälytys on ohi, nousetaan laivaan. Laiva lähtee jälleen viemään väkeä salmen yli. Ensimmäiseksi on mukaan otettu heikoimmassa asemassa olijoita.

Päivä alkaa jo valjeta, kun mekin pääsemme salmea ylittämään. Aliisa on eniten hermostunut laivaan noustessa. "Sukkelaa, sukkelaa!" hän hoputtaa. "Tulkaa sukkelaa. Ja myö ei sit erota toisista, siit pitääkö jokahine huole!" Hän tarttuu poikaansa Teroa kädestä, sieppaa pussin selkäänsä ja nousee kiireesti laivaan. Kun tulomme mantereen puolelle, meille annetaan matkaliput ja meidät lastataan kuorma-autoihin. Lapsille laitetaan nimilaput kaulaan ja siihen osoite: Oripohja, Orivesi.

(Jatkuu)

Kysymys sivulta 1 jatkuu

Ainoo tykki, mil o ammuttu atomiase, ol Atomic Annie 50- ja 60-luvuil. Englantilaiset ehtiit räjäyttää sakalaiste V3-supertyki, enneko sitä ehtitti olleskaa käyttä. Siin ol 130-metrine putki ja sen kantama ol 165 km.

Saarepää pattereil ol joitai tykkii, mitkä puolustiit meitä koivistolaisii ja koko Kannastakkii sottiit aikan. Täl kertaa mie kysynkii nyt, et mite monta niit tykkei siel ol ja mist ne sinne ol tuotu? Ko sie tiijjät vastaukse tähä miu uteluu, ni toivottavast paat tietois muilkii jaettavaks ja otat yhteyttä Viesti Toimitukseen. Kerro siin sit myöskii se, et mist se tietois o peräsi ja paa nimmeis viestis al.

Minna Canth

*Minna Canthin patsas Jyväskylässä
Mahdotonta lie miehen tosiaan
lähi-Idästä tulleen suvaita,
joka lapsesta asti on oppinut,
että Allah on hänet asettanut
luomakunnan yliherräksi,
naisen hänelle vain palvelijaksi;
eihän käsittää hän voi laisinkaan,
miten lännessä naisia valitaan
valtion asioista päättämään,
perheen varojakin käyttämään
mieheltä mitään kysymättä,
lupaa häneltä lainkaan pyytämättä;
miten uskomatonta hänestä onkaan,
että lippu salkoon nostetaan,
kun ammoin elänyttä kirjailijaa
- naispuolista! - maassa muistetaan!
Onhan täällä toki miehiäkin,
joita kunnioittaa voisi ennemmin!*

Osana yleistä ja yhtäläistä äänioikeutta Suomi antoi v. 1906 maailman ensimmäisenä maana naisillekin sekä äänioikeuden että oikeuden asettua ehdokkaaksi valtiollisissa vaaleissa. Jo seuraavana vuonna pidetyissä vaaleissa valittiin ensimmäiset naisparlamentaarikot (Uusi Seelanti oli tosin jo edellisen vuosisadan viime vuosikymmenellä suonut naisille äänioikeuden ja ennen Suomea, v. 1902, Australia oli sallinut naisten äänestää ja asettua ehdokkaak-

si, mutta erinäisin rajoituksin). Nykyisin ei maailmassa ole enää yhtään maata (Vatikaanivaltiossa paavin valintaa lukuunottamatta), jossa naisilta olisi äänioikeus evätytäysin.

Siniristiliput nostettiin salkoihin tasa-arvon ja kirjailija Minna Canthin kunniaksi 19. maaliskuuta. Tällä hetkellä Minna Canth onkin ainoa suomalainen nainen, jolla on oma liputuspäivä (Miehille lie nimetty kymmenkunta liputuspäivää). Suomen ensimmäisen naisministerin Miina Sillanpään

kunniaksi liputettiin toissa vuonna 1.10., mutta tuo päivä ei vielä ole vielä edes vakiintuneiden liputuspäivien joukossa.

Minna Canth syntyi Tamperella 1844 Finlaysonin puuvillatehtaan mestari Gustaf Johnsonin perheeseen. Perhe muutti Kuopioon, missä Minnan veli sai hoitaakseen lankakaupan. Opiskellessaan Jyväskylän opettajaseminaarissa hän rakastui luonnontiedon opettajaansa J. F. Canthiin. Naimisiin mentyään pariskunta asettui asumaan Jyväskylään. Per-

Martti Piela

heeseen syntyi seitsemän lasta. Tuona aikana Minnasta tuli ensimmäinen suomenkielinen sanomalehtinainen. Kaarlo Bergbom, Suomalaisen teatterin perustaja ja johtaja, jolle hän oli sukua äitinsä kautta, hyväksyi Minnan ensimmäisen näytelmänsä, Murtovarkaus, teatterin ohjelmistoon.

Puolison kuoltua juuri ennen nuorimman tyttären syntymää Minna muutti lastensa kanssa Kuopioon. Kuopiossa Minnasta kehittyi ”salonkinsa” piirissä perheenäidin, kirjailijan ja liikenaisen lisäksi merkittävä yhteiskunnallinen vaikuttaja. Hänen radikaalit nuorsuomalaiset mielipiteensä tekivät hänestä tunnetun myös suomalaisessa miesten hallitsemassa politiikassa.

Näitä mielipiteitä kuvataan myös useissa hänen näytelmisään, pienoismaaneissa ja novelleissaan. Tunnetuimpia niistä lienevät Työmiehen vaimo (1885), Kauppa-Lopo (1889) ja Anna-Liisa (1895).

Suomalaisessa kirjallisuudessa ei kuitenkaan Minna Canth ollut varhaisin naisuranurtaaja. Olihan meillä esim. ilomantsilainen Mattei Kuivalainen kanssasisarinen

laulanut Elias Lönnrooille ja muille runonlaulajia laullaneille Kalevalan ja Kantelettaren muistissa säilytettyjä, useinkin juuri naisten muistin varassa kulkeneita suomalaisia runollisia kuvia menneisyydestä. Otan porvooolaisena tässä mukaan vain yhden Inkerissä syntyneen Larin Parasken, joka kolmen vuoden ajan täällä Porvoossa asuessaan lauloi Uudesakaupungissa syntyneelle Adolf Neoviukselle tuhansia kalevalanmittaisia runoja. Pappi Neovius oli jo aiemmin kirjoittanut muistiin Parasken runoja, sananlaskuja ja arvoituksia Sakkolassa, mistä Larinin äiti oli kotoisin.

Porvoossahan eli ja vaikutti jo ennen Minna Canthia myöskin ruotsinkielellä kirjoittanut naiskirjailija Fredrika Runeberg. Hänen tunnetuinta historiallista romaaniaan, Fru Catharina Boje och hennes döttrar, on jälkeensä arvostettu suuresti. Uusin ruotsinkielinen menestyskirjailija, Finlandia-palkinnon voittanut Ulla-Lena Lundberg, muutti Ahvenanmaalta Porvooseen tuomiokirkon viereen Runoilijakotiin.

Minna Canthin päivää on liputettu vuodesta 2007 lähtien.

Mie tiijjän

Mie voin iha hyväst sanna ja tunnustaa, et mie oon pienest pojast lähtie olt enemmän äiti ko isä poika. Äitihä meit lapset kaik puki ja syöti, hää se kaikist vanhempaa poikka itse opetti lukemaa enne kouluu mennoo, ja myö muut sit toisiltaa opittii kirjaimet tuntemaa ja sitä mukkaa tavvaamma ja lukemaa. Äitihä se miut polki pyörätarakal Saarepää koulul ensimmäisen koulupäivän. Hää se paimens meijjät jokahise lapse kahe sova läpi evakos eläes. Hääh se polki tango alt välist sotkemal miestepyöräl parikymmänt kilometrii Perniöö vaihtamaa sokerkupongit ruisjauhoihi taik perunoihi ja kärräs ne säkis tarakal takasii Hakkala koulul. Hää pit huole, et asetuttii lopult asumaa Porvoosee eikä Askola pitäjää, ko hää halus saaha ainakii nuoremmat lapseen oppikouluu.

Isä jäi pakost etäsemmäks, ko hää ol kaiket päivät töis, enstää lankukannos Möllikäs, sit myöhemmi, ko häne kokonimi kaimaan ol opettant hänet muuraamma, ni sit polki ympär Porvoota ja naapurpitäjii muuraamma uusii kottii rakentavil karjalaisil uunii, takkoi, piippui. Mut alu alkaeha mei isä män nii mone Koivisto saarelaispoja taval meril - laivapoikan 13-vuotiaast ast - sit varusmiesajan meervoimis ja sit haarmušlar jäi kalamieheks.

Martti Piela

*”Vejän vejän nuottaa,
saan paljo kallaa.
Isot kalat paan kattilaa,
pienet kalat sumpuu.
Kyllä se Martti perkajaa.
Puistelen vettä verkostai.”*

Ko mie olin tuski puolta metrii pitemp, isä saatto iltasel kottii tultuaa kaapata pikkuse poja syliheen, nostaa jala pääl istumaa ja kiikutella siin pikkumiestä käsist kii pitäe ja laulella tuota värssyy, sit ”verkkoi ravistella” poja kans ja lopuks hypähyttää poika ilmaa ja kiepsauttaa lopuks takasii syliheen. Se olkii sit juhlaa!

- Kalamiehe sumpuu, sehä ol sellane pienemp taik suuremp, neliskulmane vähäse katiska tapane vees pietty häkki, mihi kalat pantii säilöö, kunnes niitä tarvittii ruuvva laitos. Sumpuu ol rantavees, narul kii pohjaa kiinnitetty keppi, ettei se pääst kattoomaa aalto mukan mihikää. Kalat vuorostaa ei pystyneet sumpust karkaamma mihikää, ko häkis ol vaa ulkoopäi avautuva portti.

Nykyne maailmatilanne tuntuu miust vähäse silt, niiko kansatäl hetkel joutuis elämää tuollase sumpu sisäs. Viime syksyn jännitetii Ameriika resitentivaali aikoihi. Linttoni rouva ja miljartööri Trump käivät rahhaa kysyvää taistoo, kumpiks höist pääsis resitentiks, ainoosillose supervalla johtoo. Aika mo-

ne yllätykseks sit marraskuus Trump selvis voittjaks. Miu Naamakirja kaver kysy heti yheksänteen marraskuuta, et ”Mitähä nyt seurajaa”. Mie hänel vastasi jo saman päivän, et ”Alkaa smuutnoe vreemja (= sekasorron aika). Vennäi maalha syntyy viimese Ruurik-suvu hallitsija Iivana Julma kuoltuu aika, millo tsaari valla yritti itsellee kaapata millo kukakii - oopperaihmisil tutu Poris Kotunovi poika Fjotor, millo joku monist vale-Tiimitreist - kunnes ensimmäne Romanov, Mihaili, sai vakiinnitettuu asemaan maa johos v. 1613. Par vuotta aikasemmih Ruotsi ja Suome hallitsijaks ol naust Kustaa II Aatolvh.

No, nyt ollaa nähty, kui maailmas kaik o täl hetkel vähäse mullimalli: yks sekottaa taloutta ympär maapiiri tulleillaa nii, et kauppasotta uhkajaa syytty Pantamaa rinssi ja Muurirakentaja välil, Reksiti Saaril kuoloo kaksoisakentti tyttärinne myrkytykseks ja epäilykse alane vastajaa, et ”Em mie ainaskaa”, ja Unionipää pääl heiluu koko aja Temoklee miekka: käypkös lopult nii ko Kalmar Unionilkii?

Mut mitäs myö! Myöhä vaa pohitaa Tiijjät sie? -kysymystä Tuorekalast! Valittui Palloi julkasemas kirjjas ”Karjalan monet kasvot”, sen luvus ”Meren pelto ja tie” kerrottaa, et ”Tuorekala oli parkeilla, kevät-

talvella kuoritun männyn kuorella uunissa paistettuja, kevyesti suolatutuja silakoita.” Nii, et ei mittää iha tavallist silakkasoppaa, vaa oikee

herkkuu, mitä tosja soppii viijjä Eestis syntyneel ”perenaisel” tulijaiseks”, ko vieraaks männöö.

Martti Piela. Sie kysyit viime Viestis sellasest ko tuorekalast. Nyt o taitant käyvää nii, et joku o kuult sanan väärin; kyllä kysees on kuorekala, tai jos vähä hienommi haastais, nii kuorenkala. Tää kuorekala ko on olt tytärsaarelaisii ”hanuri”. Enstää pit etsii sorja nuoremma puolene mäntyy, mis olliit koko riskit vuoskasvaimet, sit sabattii oksii välist, olkoot hyö vaik palikat. Ne viilletti auk, levitettii ja alettii rapsuttaa veitsel, tietyst puukol, se ruskaa kun pois, ett jäi vaa se ohut nila, mist enne pettuuki on tehneet. Sit nää laitettii vaik lautoi vällii, et jäävät tasasiks ja kuivattii. Vissii se ol uuni jälkilämmös. Sen jälest pääl laitettii hailit ja kuivattii taas sopivas uuni lämmös. Ja ko Virus lähettii, mei nää kalalevyt pakattii suure tuuki sissää, kist-kulmas kiios solmuu, nyytiks. Se ol arvokas tuliaine ja olha se hyvää matkaevästäckii.

Tään tiion mie oon saant syntyperäsel tytärsaarelaiselt Viljo Terkilt / TERKKII/. Hää ol sillo 9-vuotias ko joutuit kotont lähtemää.

Toine asia. Kyl Suursaar ja Tytärsaar kuuluut Kymi seurakuntaa, enneko kunnat kerkis itsenäisiks ja samal sit seurakunnatkii. Seiskar ja Lavan-saar kuuluut enne Koivistoo.

Miu nimmein o Liisa Salo, entine Suurhasko Kurkelast vaik käinkö mie Viipuris syntymäs. Äitin ol Lempi os Heino Silvatist ja isä Kurkelast.

Osoitein on Hestikantie 3 A 49210 Huutjärvi puh 044 5431105. Kone ko temppuil ni töhersin vähä kipiäl käell.

Kai ol lystii, et kirjotit sil kipiäl käelläs. Nii ol mukavaa lukkee oikial kielel kirjotettuu tarkkaa tietoo! Kiitos siul! - MP

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi

Ostetaan

Koiviston kansallispuvun takki

Vanhan, sateessa kutistuneen takin tilalle tarvitaan toinen, kokoa 38.

Terttu Mattila, Raisio
045 133 1134

Onnitteluit` ja muistamissii`

Muista ystävääsi ilmoituksella.

Mikael Agricola

"Oppe nyt wanha ia noori"
Näinhän alkoi Agricolan stoori
"Jolla ombi Sydhen toori"
Aakkoset hän kansalle opetti
"Jumalan keskyt ia mielen"
Somettaja Suomessa ensimmäinen
"Jotka taidhat Somen kielen"
Lutteruksen oppiin hän riensi
"Laki se Sielun Hirmutta"
Piispaksi kohosi Turussa
"Mutt Cristus sen tas lodhutta"
Abckirian suomeksi toimitti
"Lue sijs hywe lapsi teste"
Lukemaan siitä Veljeksetkin patisti
"Alcu oppi ilman este"
Rauhaa hieromaan lähti
"Nijte muista Elemes aina"
Kuolemajärvell' Luojansa kohtasi
"Nin Jesus sinun Armons laina"
Suuri oli Pernajan poika
Suomenkielen perusteiden luoja.
Mikael Agricolan päivänä

Tääl` tapahtuu

Härkäläläisiä tapahtumii:

Kevätretki Pöytyälle

Enkelipuistoon 19.5.

ITE-taiteilija Kyösti Iitin itse esittelemänä
Lähtö Helsingistä.

Kahvipöytä Muurlan lasitehtaalla omakustanteisena.
Enkelipuiston pääsymaksu omantunnon mukaan.
Matkalla vielä joku muu kiinnostava pysähdys, lounas ja ehkäpä kahvitteilu Kasvihuoneilmiössä.

Matka pikkubussilla toteutuu 15 osallistujalla.
Matkan hinta määräytyy osallistujamäärän mukaan.

Kiinnostuneet ilmoittautukoot
p. 050-4393791 tai aaltonenkata@outlook.com
Härkälän kylätoimikunta toivottaa kaikki kiinnostuneet matkalle mukaan.

Turun ja ympäristön koivistolaiset

Vapun vastaanottajaiset 30.4 maanantaina klo 17
Kajutassa Itäpellontie 2 Turku
Haastellaa, lauletaan. Hilpeää tunnelmaa,
simaa, pientä suolapalaa omakustannushintaan.

Ilmoittautumiset Riitta Pohjanuoma 050-5579134,
marja.pohjanuoma@gmail.com 20.4 mennessä.
Sen jälkeenkin voi kysellä mahtuuko mukaan.

Kevään viimeistä Kajuttailtaa vietämme tiistaina 15.5
klo 17 äitienpäivä räppiäisten merkeissä.

Agricolan avustamana MP

Katsotaanpa Itämerta toiselta rannalta, vaihteluna Koiviston maisemille. Lähde ja ota kaverikin mukaan matkalle, johon osallistuu härkäläläisiäkin

Latvian linnat ja kartanot 12. – 15.7.2018 opastettuna

Riiian tärkeimmät nähtävyydet kiertoajelulla tulopäivänä.
Toisena päivänä Riiasta länteen Jurmalan kautta tutustumiskohdeina Rumenen uusgoottilainen kartano, Jaunmokasin metsästyslinna sekä Jaunpilsin ritarlinna.
Kolmantena päivänä kohti Liettuan rajaa Rundale-palatsiin ja Mezotnen linnaan.
Kotimatalla Birinin linna ja ripaus Pärnun kesäkauneutta. Tarjolla uusgotiikkaa, barokkia, klassismia ja ne uskomattomat tarinat!
Majoitus Riiian keskustan hotellissa jaetussa kahden hengen huoneessa. Helsingistä Eckerö Linen ms Finlandialla klo 8.30 (aamiainen laivalla) ja paluu Helsinkiin klo 21.00 (illallinen-buffet laivalla). Hintaan sisältyy 1 x illallinen, 4 x lounas sekä 1 x kahvitauko sekä tutustumiskäyntien sisäänpääsy.

Matka edellyttää 30 osallistujaa. Hinta 490,-

Ilmoittautumiset
Tapani Teikari p. 040-829 1824, tapani.teikari@ttmatkat.fi
Kata Aaltonen, 050-439 3791, aaltonenkata@outlook.com

Koiviston Heinot ry

Sääntömääräinen vuosikokous la 5.5.2018 klo 13.00 Turussa, Laivaravintola Svarte Rudolfissa, Itäinen Rantakatu 13.

Kaikki sukuseuran jäsenet ovat tervetulleita.

Tervetuloa
Hallitus

Arvoisat sukuseuran jäsenet

Koiviston Kaukiaisten sukuseuran hallitus kutsuu jäsenet 5.5.2017 klo 13 alkaen seuran sääntömääräiseen kokoukseen 2018 Lohjalle ABC-aseman neuvottelutilaan, Hossanmäentie 1. Paikka on helppo löytää Turun moottoritien varresta ja tuttu jo viime vuodelta.

Sääntömääräisten asioiden lisäksi keskustelemme sukukirjan ja vaakunan valmistustilanteesta sekä retkestä Mäntyharjulle Taidekeskus Salmelaan. Sukukirjaan on vielä mahdollista toimittaa lisää sukutarinoita ja muuta aineistoa rikkaasta elämänvaiheistamme.

Kokoustarjoilu on sovittu siten, että kukin tarpeidensa mukaan tilaa kassalta omakustanteisen lounaan joko linjastolta tai listalta sisältäen myös kahvit. Pelkkä lounas on n. 12 euroa. **Osallistujia pyydetään ilmoittautumaan keskiviikkoon 2.5.2018 mennessä** sihteerille puhelimitse 044 374 0079 tai tekstiviestillä tai erja.vaarala@gmail.com. Lounastamme klo 12 jälkeen ja kokouksen aloitamme klo 13.00.

Alla on myös jäsenmaksulomake, jolla voi maksaa viime vuodeksi 2017 päätetyn jäsenmaksun 20 euroa. Hallituksen esitys on 20 euroa myös tälle vuodelle 2018, joten merkitsethän maksaessasi mitä vuotta tai vuosia maksu koskee. Jos olet epävarma maksutilanteestasi, niin ota yhteys sihteeriiin.

Sähköpostiosoitteista olemme kovin iloisia. Siten nopeutamme viestintää! Mikäli olet hankkinut sähköisen osoitteen ja sait tämän vielä kirjeenä niin ilmoitathan sp-osoitteen sihteerille. Kiitos! Tervetuloa haastamaan ja tapaamaan sukuamme!

Koiviston Kaukiaisten sukuseuran hallitus